

Arbo & Milieu

Ondernemerskring Nederlek
Krimpen aan de Lek, 9 November 2017
Ruud Karsdorp, Bedrijfsadvies

Bedrijfsadvies

Van, voor en door ondernemers.

Vanavond

- I-SZW
- Risico-analyse I-SZW
- RI&E
- Risicomanagement > Risicogestuurd denken

I-SZW

- Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Meer dan alleen arbeidsveiligheid!
 - Gezonde en veilige werkomstandigheden
 - Eerlijke betalingen
 - Sociale zekerheidstelsel
- Regeerakkoord: meer geld 157M / 5 jaar
- Meerjarenplan 2015-2018

Toezicht naleving wetten

De Inspectie SZW houdt toezicht op de naleving van de volgende wetten en regelingen:

- de Wet arbeid vreemdelingen,
- de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag en
- de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (ter bestrijding van illegale arbeid, ontduiking van het minimumloon, arbeidsuitbuiting, malafide arbeidsbemiddeling en andere vormen van arbeidsmarktfraude).
- de Arbeidsomstandighedenwet
- de Arbeidstijdenwet (ter bevordering van veilige en gezonde werkomstandigheden en werk- en rusttijden voor werknemers).
- het Besluit risico's zware ongevallen en de Aanvullende risico-inventarisatie en -evaluatie (ter beperking van de risico's voor werknemers en de omgeving van bedrijven die werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen).

Toezicht -vervolg

- de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden.
- de Kernenergiewet ter bescherming van werknemers tegen stralingsrisico's.
- een aantal Warenwetbesluiten voor wat betreft de veiligheid van producten voor de professionele markt.
- de Wet op de economische delicten.
- de naleving van cao's.

I-SZW – risico analyse

Risicothema's

arbeidsuitbuiting

onderbetaling

illegale tewerkstelling

schending rechtspositie werknemers

fysieke overbelasting

ongezonde fysische werkomgeving

blootstelling aan gevaarlijke stoffen

blootstelling aan biologische agentia

psychosociale en cognitieve overbelasting

overbelasting als gevolg van werkduur

onveiligheid op de werkplek

zware ongevallen

onveilig ontwerp arbeidsmiddelen

onvoldoende arbozorg

ineffectieve re-integratie

onvoldoende inkomensbescherming

onvoldoende naleving sociale
zekerheidswetten

niet optimaal functioneren sociale
zekerheidsstelsel

Blootstelling : kans en effect

Kans = kans op schade door
risico

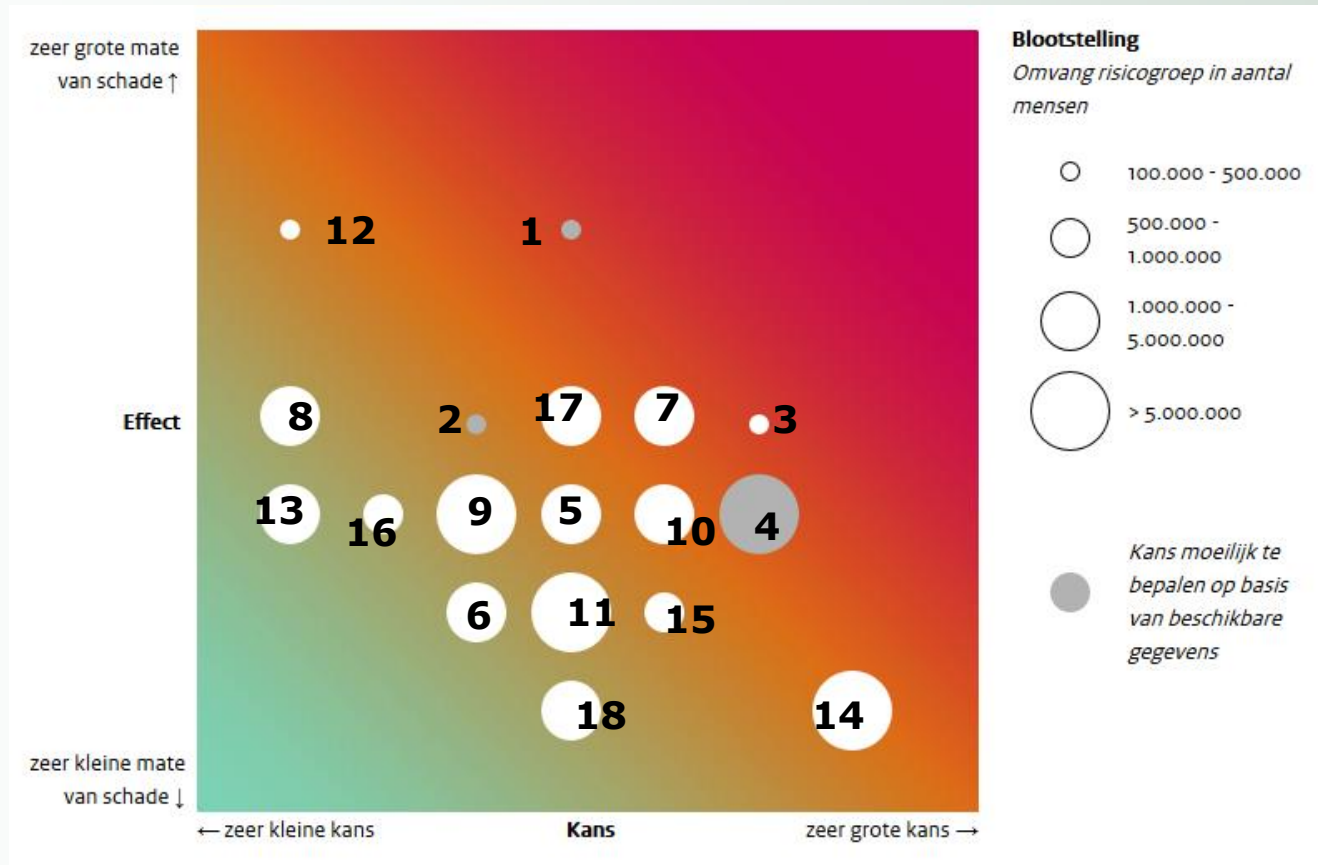
Effect = welke schade door risico

Schade aan:

- Gezondheid
- Bestaanszekerheid
- Werknemersrechten
- Participatie
- Vertrouwen in de maatschappij

Risicodiagram I-SZW

12 – zware ongevallen

- BRZO-bedrijven – gevaarlijke stoffen
- Overige bedrijven – brand, explosieve, giftige stoffen (risicokaart), biologische agentia, e.d.

5 – fysieke overbelasting

- Beeldschermwerk
- Dynamische belasting
- Statische belasting
- Energetische overbelasting

9 – psychosociale en cognitieve overbelasting

- Werkstress
 - Werkdruk
 - Cognitieve overbelasting
 - Emotionele overbelasting
- Ongewenste gedrag
 - Agressie en intimidatie
 - Seksuele intimidatie
 - Pesten
 - Discriminatie

14 – onvoldoende arbozorg

- Niet houden aan wettelijke verplichtingen arbozorg
 - *RI&E/PvA, Verzuimbeleid, Contract bedrijfsarts, BHV-organisatie, Preventiemedewerker*
- Arbobeleid is onvoldoende
 - *Voorlichting en onderricht, gebruik PBM's, Veiligheidsignalering*
- Onvoldoende aandacht voor veiligheid
 - *Arbeidsplaats, onderhoud en keuringen arbeidsmiddelen, Certificatie*
- Onvoldoende aandacht voor gezondheid
 - *Voorzieningen werkplek, gezondheidsbeleid (duurzame inzet)*
- Niet-registratie en niet-melding van ongevallen en beroepsziekten

RI&E

- Traditioneel, al sinds 1994
- Periodieke actualisatie, **hoe vaak?**
- Veranderingen in wetgeving
- Verandering in arbeidsprocessen
- Verandering van personeel
- Meerwaarde? **(30-50% geen RI&E!)**

RI&E – de oorsprong

- 1994
- Gevaren / risico's verbonden aan het werk in kaart brengen
- Slimme oplossingen bedenken
- Voorkomen arbeidsverzuim, c.q. vervroegde uitval uit arbeidproces

- Is dit doel bereikt?

RI&E - ontwikkeling

- Arbo-wet – min of meer onveranderd
 - ? Van hard naar zacht
 - Onzekerheid over wat wel of niet moet
- Branches – erkende RI&E-methode (lasten verlichting)
 - Geen onnodige onderwerpen
 - Branche gedragen oplossingen
 - Geen verplichte accordering
- Actualisatie van de branche RI&E (wie, wanneer)

Risicomanagement

- Hip!
- Handvat ISO 31000:2009
- Definitie risico:
"het effect van onzekerheid op doelstellingen"
- Ingewikkeld?

Risicomangement (RM)

- Standaard 6 stappen:
 1. Doelen bepalen
 2. Risico's identificeren
 3. Risico's classificeren
 4. (Eventueel) maatregelen nemen
 5. Controleren of maatregelen werken
 6. Communiceren en rapporteren

(Deming cirkel)

Risicomanagement

- Nadruk op
 - systemen
 - Planning
 - Controle
 - Beheersbaarheid
- Illusie: onbegrensde maakbaarheid

Risicogestuurd werken (RW)

- Nadruk op
 - mens,
 - cultuur,
 - Flexibiliteit
 - Leren
 - Aanpassingsvermogen
- Realiteit: begrensde maakbaarheid

Kenmerken RM en RW

Conventioneel RM

1	Methode is leidend
2	Één doel
3	Geld is dominant
4	Standaardisatie
5	Variatie minimaliseren
6	Onteigenen
7	Schaalvergroting
8	Low trust - high tolerance
9	Afdwingen
10	Zeker willen weten

Risicogestuurd werken

Doelen zijn leidend
Enkele doelen
Waarde is dominant
Variatie
Variatie benutten
Eigenaarschap
Functionele omvang
High trust – low tolerance
Uitnodigen
Onzekerheid toelaten

Bron: verdraaide organisaties, Hart 2013
door van Staveren)

Van, voor en door ondernemers.

Vervolg RM v.s. RW

11	Compleet willen zijn	Keuzes durven maken
12	Meer onderzoek vragen	Beperkingen onderzoek aangeven
13	Alleen lineair	Lineair en cyclisch
14	Ontwerpen	Ontwikkelen
15	Statisch	Dynamisch
16	Oorzaak – gevolg	Interactie
17	Uitsluiten van verspilling	Kleine verspillingen accepteren
18	Fouten uitsluiten	Fouten vroegtijdig opmerken
19	Kansen op risico's verkleinen	Gevolgen van risico's verkleinen
20	Antwoorden geven	Vragen stellen

RI&E en RW

- Risicomanagement toepassen in het kader van de RIE
- Voordelen:
 - Preventief
 - Ontwikkeling naar een hoger plan
 - Cultuurverandering
- Weg met de RI&E!

Vragen?

Wijzigingen 1-7-2017

- Positie van preventiemedewerker versterkt
 - Benoeming en positie met instemming van OR/PVT
- Medezeggenschapsorgaan grotere rol bij arbobeleid
 - Samenwerking met bedrijfsarts
 - Instemmingsrecht preventiemedewerker
- Randvoorwaarden voor het handelen van de bedrijfsarts
 - Basiscontract
 - Open spreekuur (zonder toestemming)
 - Vrije toegang werkvloer
 - Second opinion
 - Adviserende rol
 - Melden beroepsziekten (in basiscontract)
 - Klachtenprocedure voor werknemer

Wijzigingen 1-7-2017

Dit zijn de boetes rondom het basiscontract:

- Geen basiscontract: 1.500 euro
- Basiscontract niet compleet: 750 euro
- Afspraken ondersteuning bij verzuimbeleid ontbreken: 750 euro
- Werkwijze bedrijfsarts ontbreekt: 1.500 euro
- Attendering werknemers op open spreekuur ontbreekt: 1.500 euro

Dank voor uw aandacht!

- Contact:

Bedrijfsadvies

Ondernemingsweg 36
2404 HN Alphen aan den Rijn
(0172) 42 31 30
info@bedrijfsadvies.nu
www.bedrijfsadvies.nu

